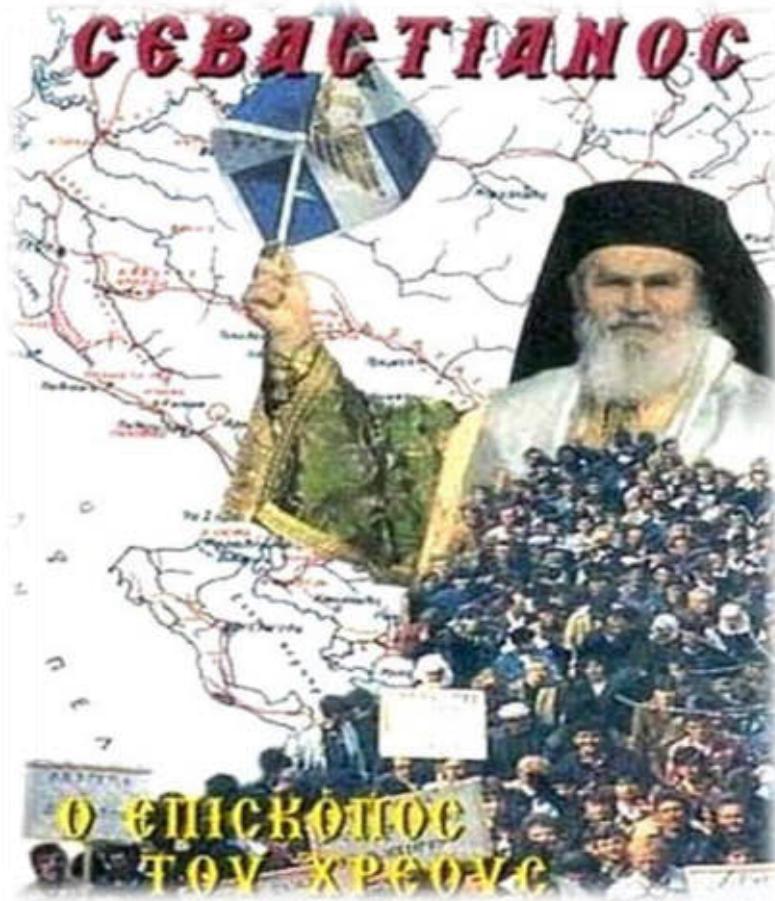

**Ο Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς &
Κονίτσης Σεβαστιανὸς**

του Μητροπολίτου Μεσογαίας & Λαυρεωτικῆς Νικολάου*

20 όλόκληρα χρόνια άπό τὴν κοίμησή του. Περισσότερα άπό 90 άπό τὴ γέννησή του. Ἀπειρα καὶ αἰώνια τὰ χρόνια τῆς ζωῆς του. Μᾶς λείπει ἡ φωνὴ καὶ ἡ εἰκόνα του, τὸ πρότυπο καὶ ἡ ζωντάνια του, ὁ λόγος καὶ ἡ μαρτυρία του. Μᾶς παρηγορεῖ ἡ μνήμη του καὶ ὁ ἀπόηχος τῆς δράσεως καὶ τοῦ ἔργου του• οἱ συνεχεῖς ἐκπλήξεις τῆς αὐθεντικῆς παρουσίας του, ἡ ἀνάμνηση τῶν γεγονότων ποὺ καταδεικνύουν τὴ σοφία καὶ τὴ δύναμή του, ἡ ἀποτίμηση τῆς τεράστιας πνευματικῆς προσφορᾶς του. Ἐνας ἄνθρωπος ποὺ δὲν ζεχνιέται καὶ δὲν μπορεῖ νὰ τὸν ξεθωριάσει ὁ χρόνος ἢ νὰ τὸν σκεπάσουν οἱ νέες ἐμπειρίες. Ὅσο λειώνει τὸ σῶμα του τόσο δυναμώνει ἡ θύμησή του.

Γεννήθηκε σὲ ἔνα πεδινὸ χωριὸ τῆς Καρδίτσας ἀπὸ γονεῖς δασκάλους. Γεύθηκε τὸ σχολεῖο ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Μεγάλωσε μὲ σεβασμό, ἀρχές, ἴδανικά, παιδεία, ἐθνικὴ συνείδηση, φιλοπατρία, πίστη, ὅχι ξερὲς καὶ ἀνούσιες ἀνθρωπιστικὲς ἀξίες ποὺ ἐπιπεδοποιοῦν τὴν ιστορία, κατά-βροχθίζουν λαούς, ἰσοπεδώνουν πολιτισμοὺς καὶ νεκρώνουν τὴν ιερότητα τοῦ

άνθρωπου. "Άλλο σχολεῖο τότε, άλλο σήμερα! Μὲ χάρισμα τὴ φυσικὴ ζωντάνια καὶ τὴν αὐθεντικότητα, τὴν ἀθωότητα καὶ ὡριμότητα, αὐθόρμητος καὶ ἀρχοντικός, ὀλοκλήρωσε τὶς ἐγκύκλιες σπουδές του καὶ βρέθηκε στὴν Αθήνα.

Γεμάτος ὅρεξη γιὰ σπουδή καὶ προσφορά, γνωρίζει ιεραποστολικοὺς κύκλους καὶ ἀνθρώπους, ἐμπνέεται, ὄργανώνει τὸν ἐσωτερικό του κόσμο, ἀντικρύζει τὸν ἔαυτό του, ἀνακαλύπτει τὴν κλήση του, ἀφιερώνεται στὸν Θεό, διακονεῖ ὡς νεωκόρος στὴν Καπνικαρέα, ἐντάσσεται στὴν ἀδελφότητα Θεολόγων «Η ΖΩΗ», ὑποτάσσεται, σὰν ἄλλος σπόρος... σαπίζει, ἔτοιμάζει τὴν καρποφορία του. Δυό χρόνια μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν ἄγιο Γέροντα Παΐσιο, προερχόμενον ἀπὸ τὸν τόπο ποὺ ὡς ἐπίσκοπος ἔμελλε μετὰ ἀπὸ χρόνια ὁ ἕδιος νὰ διακονήσει καὶ νὰ ἀναδείξει, τὴν Κόνιτσα, τὸν πρωτοσυναντάει στὸ Μεσολόγγι ὡς συστρατιώτης του στὶς διαβιβάσεις. Ἡ συνυπηρέτησή τους στὸν στρατὸ τῆς πατρίδος, προμηνύει τὴν μυστικὴ συνυπηρέτησή τους στὸ εύζωνικὸ τάγμα τῆς Ἐκκλησίας.

Σὲ λίγα χρόνια, ἀφοῦ περιῆλθε ὡς ιεροκήρυκας καὶ πραγματικὸς ιεραπόστολος καὶ πνευματικὸς δάσκαλος διάφορες πόλεις, τὸν συναντοῦμε στὰ Γιάννενα νὰ κρατάει στὰ χέρια του ὀλόκληρο τὸν διψαμένο γιὰ λόγο καὶ παράδειγμα ἐκεῖ λαό. Ὁ λόγος του ἀπλός, πρακτικός, κατανοητός, ἔξαιρετικὰ ζεστός, καρδιακός καὶ διεισδυτικός. Ἡ χροιὰ τῆς φωνῆς του, ἡ χαρακτηριστικὴ προφορά του, ἡ μοναδικὴ ἐκφραστικότητα τοῦ προσώπου του, τὸ διαπεραστικὸ καὶ πεντακάθαρο βλέμμα του συνόδευαν τὸν λόγο του, ὑπογραμμίζοντας τὴν ἀληθινότητα τοῦ κομιζόμενου μηνύματός του. "Ἐπειθεὶ ὁ ἄνθρωπος ὃχι μόνον ὅτι ὅτι ἔλεγε τὸ πίστευε, ἀλλὰ κυρίως ὅτι αὐτὸ ποὺ ἔλεγε ἦταν ἀληθινό. Γι' αὐτὸ καὶ ἀπὸ νωρὶς ἀγαπήθηκε. Χωρὶς νὰ προσπαθεῖ νὰ στρογγυλεύει τὸν λόγο του καὶ νὰ ἐπιτηδεύεται στὴ συμπεριφορά του, χωρὶς νὰ ἱκανοποιεῖ ἐγωισμοὺς καὶ μικρόνοιες, ζῶντας μὲ ἀνιδιοτέλεια καὶ εἰλικρίνεια, ἔστω καὶ ἀν ἀπὸ κάποιους κάποτε ἀμφισβητήθηκε, ἀναγνωρίσθηκε. "Ἐλεγεὶ ὁ π. Παΐσιος «τοῦ Σεβαστιανοῦ δὲν πρέπει οὕτε μπορεῖς νὰ τοῦ χαλάσεις χατίρι. Εἶναι τόσο καθαρός, ὅπως ὅταν τὸν γέννησε ἡ μάνα του».

"Ολα αὐτὰ τὸν ἔκαναν νὰ ἀγαπηθεῖ ἀπὸ τὴν νεότητα καὶ νὰ περάσει ἀπὸ τὸ ἀπαιτητικό της φίλτρο μὲ ἴδιαίτερη ἐπιτυχία. Εἶναι γνωστὸ ὅτι ἔκανε ἀνώτερο κατηχητικὸ σὲ 300 μαθητὲς λυκείου ποὺ τοὺς εὗρισκε στὰ σχο-λεῖα, σὲ γειτονιές, ἀπὸ φίλους καὶ γνωστούς του. Αὐτὴ ἡ ἐπικοινωνία μὲ τὰ παιδιὰ ούσιαστικὰ διαμόρφωσε τὴν προσωπικότητά του καὶ τὸν βοή-θησε νὰ διατηρήσει τὸν νεανικὸ παλμὸ τῆς καρδιᾶς του μέχρι τὸ τέλος τῆς ζωῆς του. Εἶχε ἐνθουσιασμό, ὄρμὴ καὶ πάθος γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὴν

άλήθεια, έπινοητικότητα, άποφασιστικότητα, μεγαλύτερη άπό τὰ νέα παιδιὰ ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσαν.

Σεβόταν τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱεραρχίαν καὶ νοοτροπίαν ὅσον ἵσως λίγοι, εἶχε ὅμως τέτοια σαφήνεια, δύναμη καὶ ἐλευθερία στὴν ἔκφρασή του, ὥστε μπόρεσε νὰ διατηρεῖ τὴν διαφορετικότητα τῆς πνευματικῆς φυσιογνωμίας του ἐντελῶς ἀνεπηρέαστος. Δὲν κατάφερε κανένας ἰδεολογικὸς ὁδοστρωτήρας νὰ τὸν πατήσει καὶ νὰ τοῦ παραμορφώσει τὴν μοναδικότητα τοῦ προσώπου του.

Ἐκεῖ στὰ Γιάννενα δέχθηκε τὸν μεγαλύτερο αἰφνιδιασμὸν τῆς ζωῆς του. Γιὰ πρώτη φορὰ ὑποχρεώθηκε νὰ κάνει αὐτὸν ποὺ δὲν ἦθελε, αὐτὸν ποὺ ποτὲ δὲν ἀποτέλεσε ἐπιδίωξη καὶ ὅραμά του. Ἐξελέγη Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης στὰ 45 χρόνια του. Ἐπρεπε νὰ ἀφήσει τὰ Γιάννενα καὶ νὰ ἔξορισθεῖ στὴν φθίνουσα πληθυσμιακὰ ἀλλὰ μαρτυρικὴ γῆ τῆς Κονίτσης. Ἀπὸ τὴν πόλη μὲ τὸ καινούργιο πανεπιστήμιο, στὰ χωριὰ μὲ τὰ δημοτικὰ ποὺ τὸ ἔνα ἔμελλε νὰ κλείνει μετὰ τὸ ἄλλο. Ἀπὸ τὰ παιδιὰ ποὺ τοῦ ἔδιναν ζωὴν στὸν γηρασμένο πληθυσμὸν ποὺ τὴν ἀποχαιρετοῦσε. Ἀπὸ ἔναν λαὸν ποὺ κυνηγοῦσε τὸ μέλλον σὲ ἔνα ποίμνιο ποὺ ἀγωνιζόταν νὰ μὴν ξεχάσει τὸ παρελθόν. Ἀπὸ ἔναν κόσμο ποὺ διψοῦσε τὸν Χριστὸν καὶ τὸν θησαυρὸν τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως αὐτὸς τοῦ τὸν προσέφερε σὲ ἔνα ταλαιπωρημένο καὶ ξεχασμένο κόσμο ποὺ δὲν ἤξερε νὰ ἐλπίζει καὶ δὲν μποροῦσε νὰ θέλει.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἀντέδρασε σὲ αὐτὴ τὴν ἀπόφαση ὅσον ἐλάχιστοι. Ἱσως ἀπὸ ταπείνωση καὶ ἄρνηση τοῦ ἀξιώματος, Ἱσως ἀπὸ ἀνάγκη νὰ συνεχίσει τὴν ἥδη μεσουρανοῦσα ἀποστολή του, Ἱσως ἀπὸ ἀγάπη στοὺς ἀνθρώπους στοὺς ὅποιους προσφέρθηκε ὀλόκληρος, Ἱσως ἀπὸ τὴν ὑποψία ὅτι πιθανὸν αὐτὴ ἡ ἐκλογὴ νὰ ἔκρυβε τὴν πονηρὴ σκοπιμότητα μιᾶς μεθοδευμένης ἔξορίας καὶ διαγραφῆς του ἀπὸ τὸ προσκήνιο τῆς ζώσης διακονίας. Πάντως ἀντέδρασε, εὐγενῶς ἀλλὰ σταθερὰ ἄρνήθηκε, παρακάλεσε γιὰ ἀνάκληση τῆς ἀποφάσεως, δὲν βιάστηκε νὰ συμβιβαστεῖ καὶ νὰ ὑποχωρήσει. Τοῦ ζητήθηκε ὑπακοὴ στὴν Ἐκκλησία καὶ ὑποχώρησε. Εὔτυχῶς ποὺ ἔκανε τὸ λάθος! Συνήθως τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸ ἀντίθετο ἀπὸ τὸ δικό μας.

Σύντομα τὸν συναντοῦμε στὰ χωριὰ τῆς Κονίτσης. Παντοῦ καὶ ἀδιάκοπα νὰ περιτρέχει μονοπάτια, ἀπόμακρους οἰκισμούς, μικρὰ σχολεῖα, ἄδειες πλατεῖες, σκονισμένες ἐκκλησιές, νὰ συναντᾶ ἀνθρώπους, νὰ γεμίζει μὲ τὴν πληθωρικὴν παρουσία καὶ τὸν πλούσιο λόγο του, νὰ δίνει ξανὰ ἀγάπη, κίνηση, ζωή, χαρὰ καὶ ἐλπίδα• νὰ βρίσκει νέους, νὰ τοὺς ἐμπνέει, νὰ φτιάχνει τὸ σπίτι τους, οἰκοτροφεῖα, νὰ ὄργανώνει ἐκδηλώσεις, νὰ χει-

ροτονεῖ ἔξαιρετικοῦ ἥθους Ἱερεῖς, νὰ ξαναχτυποῦν οἱ καμπάνες. Αύτοὶ ποὺ σπάνια ἔβλεπαν ἄνθρωπο καὶ περιοχὲς ποὺ δὲν εἶχαν παππὰ ἀντίκρυσαν γιὰ πρώτη φορὰ δεσπότη. "Οχι δεσπότη περιφρουρημένο στὸ ψεύτικο καὶ κούφιο μεγαλεῖο του, ὅχι βουλιαγμένο στὴν ὑποτιθέμενη δόξα τοῦ νοσηροῦ ἐγωισμοῦ του, ὅχι ἐπισκέπτη ποὺ ἀγωνιζόταν νὰ ἐπιβεβαιώσει τὸ κύρος του, ἀλλὰ πιστὸ κάτοικο τῆς περιοχῆς τους, πατέρα καὶ κοντινὸ ἀδελφό, ὁδηγὸ καὶ συμπαραστάτη στὴν καθημερινότητά τους. "Εκρυβε περισσότερα ἀποθέματα ζωῆς μέσα του ἀπὸ ὅσα ὅλα τὰ μέλη τοῦ ποιμνίου του μαζί. "Εδωσε ἀναπνοὲς ζωῆς ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή. "Εδωσε τὰ πάντα. Δὲν κράτησε γιὰ τὸν ἑαυτό του τίποτα.

"Ομως δὲν πρόσεξε. "Υπερέβαλε τὶς δυνάμεις του. Δὲν ἄντεξε τὸ σῶμα του, ὁ φυσικὸς ἑαυτός του. Τὸν λύγισε τὸ φιλότιμο καὶ ἡ εὐθύνη του. Γονάτισε. "Ελειωσε. Γιὰ κάποια χρόνια ἀχρηστεύθηκε.

Τελικὰ ἡ ψυχὴ του ἔδωσε ζωή στὸ σῶμα καὶ ξαναγεννήθηκε ἐκ τῆς τέφρας τῆς δοκιμασίας του. Ἐπανέκαμψε. "Ἐνας ἄλλος Σεβαστιανός, πιὸ δυνατὸς ἀπὸ τὸν προηγούμενο, πιὸ ὄρμητικὸς ἀπὸ τὸν παλιό, πολὺ πιὸ νέος ἀπ' ὅ,τι στὴν ἄλλοτε νεανικὴ ἡλικία του. Στὸ μεταξὺ κατασκευάστηκε καὶ ἐγκαινιάστηκε ἀπὸ τὸν τότε Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Ἱερώνυμο τὸν Α' ὁ Προσκυνηματικὸς ναὸς τοῦ Ἅγιου Κοσμᾶ στὴν Κόνιτσα. Δὲν εἶναι τόσο ὅτι ὅλα ἔγιναν πολὺ ὅμορφα καὶ γρήγορα, οὕτε ὅτι ἀποδείχθηκε ἡ δραστηριότητά του καὶ ἡ ἀνταπόκριση τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ κόσμου. Εἶναι ὅτι δημιουργήθηκε ἔνας ἐμβληματικὸς ναὸς γιὰ νὰ στεγάζει τὸ ἀναγεννητικὸ κήρυγμα τοῦ σύγχρονου Πατροκοσμᾶ καὶ νὰ δώσει ἐλπίδα στὸν ἀναστεναγμὸ τοῦ φυλακισμένου ποιμνίου, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ βλέπει, γιατὶ τοῦ σφράγισαν τὰ μάτια• μόνο λίγο μποροῦσε νὰ ἀκούει, γιατὶ ἡ φωνὴ τοῦ Σεβαστιανοῦ ἦταν πολὺ δυνατὴ καὶ ἔφτανε μακριά• καὶ περισσότερο μποροῦσε νὰ φαντάζεται καὶ νὰ ὀνειρεύεται, γιατὶ ἡ ψυχὴ καὶ ἡ πίστη του ἦταν ἀκόμη ζωντανές.

Ο ἀγώνας του γιὰ τὰ δικαιώματα καὶ τὴν ἐλευθερία τῆς Βορείου Ἡπείρου μετέφεραν τὴν Κόνιτσα ἀπὸ τὴν ἀφάνεια στὴν ἐπικαιρότητα καὶ ἀπὸ τὴν περιφέρεια στὸ κέντρο τοῦ ἐνδιαφέροντος, συσπειρώνοντας ὅλον τὸν πνευματικὸ κόσμο τῆς πατρίδας μας γύρω ἀπὸ ἔνα θέμα εύρείας ἐθνικῆς σημασίας, ἀναντίλεκτης ἀνθρωπιστικῆς σπουδαιότητος καὶ ἐμφανῶν πνευματικῶν προεκτάσεων.

Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ ἔξελέγη Μητροπολίτης, "Υπέρτιμος καὶ "Εξαρχος Βορείου Ἡπείρου, καθὼς ἡ ἄνοδός του στὸν Ἐπισκοπικὸ θρόνο τῆς Δρυϊνουπόλεως συνέπεσε μὲ τὴν συνταγματικὴ ἀπαγόρευση τῆς θρησκείας καὶ τῆς θείας λατρείας στὴν Ἄλβανία, καθιστώντας την τὴν μονα-

δική χώρα στὸν κόσμο ποὺ νομικὰ θέσπισε κάθε ἀναφορὰ στὸν Θεὸν ποινικὸ ἀδίκημα, ὑποσχέθηκε ἄνευ ὅρων ἀγώνα ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῶν σκλαβωμένων Βορειοηπειρωτῶν ἀδελφῶν μας. Ἀφοῦ ὥργάνωσε τὴ Μητρόπολή του, ἀφοῦ ἴσχυροποίησε τὴν ἐκκλησιαστικὴ βάση του, ἀφοῦ οἰκοδόμησε τὸ σῶμα τῶν πιστῶν συνεργατῶν του, ἀνέδειξε τὸ Βορειοηπειρωτικὸ ζήτημα στὴν πολιτικὴ σκηνὴ καὶ τὸ ἔκανε σημαία καὶ λάβαρο τοῦ πνευματικοῦ ἀγώνα του. Ἡ Κόνιτσα τῆς ἀφάνειας ἔγινε γνωστὴ σὲ ὅλον τὸν κόσμο.

"Εδεσε μὲ ἐπιτυχία τὴν φιλοπατρία μὲ τὴν πίστη καὶ ἔδωσε στὸ ἔθνικὸ θέμα χριστιανικὴ διάσταση. Τὸν πολέμησαν μὲ ὅπλα τὴ συκοφαντία, τὴν παραπλάνηση, τὶς ἀπειλὲς καὶ τοὺς ἔκφοβισμοὺς καὶ δὲν πτοήθηκε. Προσπάθησαν νὰ τὸν ξεγελάσουν, νὰ τὸν κολακεύσουν, νὰ τοῦ ὑποσχεθοῦν. Τὸν κατηγόρησαν ως ἀναρμόδιο. Δὲν τὰ κατάφεραν. Τὸν ἀποκάλεσαν ἔθνικιστή, φασίστα καὶ πατριδοκάπηλο σὲ μέρες ποὺ ἡ ἀντεθνικὴ προπαγάνδα ἀπέκτησε θεσμικὴ πολιτικὴ κατοχύρωση. Ὁ ἄνθρωπος τῆς γενικευμένης ἀναγνώρισης στὴν κοινωνία τῶν Ἱωαννίνων ἀπέκτησε ἔχθροὺς μέσα στὴν Κόνιτσα καὶ ἀνάμεσα στὰ κατευθυνόμενα ἀπὸ σκοπιμότητες καὶ συμβιβασμοὺς ὅργανα τῶν βορειοηπειρωτῶν τῆς ἐλεύθερης πατρίδας, οἱ ὅποιοι προτιμοῦσαν νὰ ξεχάσουν τοὺς σκλαβωμένους συγγενεῖς τους παρὰ νὰ ἀκούσουν τὸν ἀναστεναγμό τους ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Σεβαστιανοῦ. "Ομως «τόξον δυνατῶν ἡσθένησεν καὶ οἱ ἀσθενοῦντες περιεζώσαντο δύναμιν».

Ο ἥρεμος, πρᾶος καὶ ἀγνὸς ἡρωισμὸς καὶ ἡ τόλμη του ἐνέπνευσαν νέα παιδιὰ καὶ τὰ συσπείρωσαν κοντά του. Ἡ νεολαία του χωρὶς καμμία ἀμφιβολία ἡ ἀνόητη ὑπερβολὴ ἦταν ὅχι πολυάριθμη ἀλλὰ ἡ δυνατότερη νεολαία τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Γιατὶ δὲν στηριζόταν στὴν ὥργὴ τοῦ ἀδικημένου οὕτε στὴν ἀγανάκτηση καὶ τὸν ἐγωισμὸ τοῦ φανατισμένου ποὺ φιλοδοξεὶ νὰ γίνει ἥρωας. Τὸ θεμέλιό της ἦταν καθαρὰ πνευματικό. Εἶχε πίστη στὸν Χριστό, ἀνιδιοτέλεια, πάθος γιὰ τὴν ἀλήθεια καὶ τὸ δίκαιο, ἀγάπη καὶ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν ξεχασμένο καὶ σκλαβωμένο. Ἡ ΣΦΕΒΑ δὲν κατέβηκε στὸν δρόμο γιὰ νὰ ἵκανοποιήσει κάποιες σκοπιμότητες ἢ νὰ προβάλει τὸ φιλόδοξο ὅραμα ἐνὸς φαντασμένου Ἱεράρχη, οὕτε ἀργότερα ὁ ΠΑΣΥΒΑ ὥργάνωσε συνέδρια γιὰ νὰ βροῦν ἀντικείμενο ἐνασχόλησης κάποιοι παροπλισμένοι ἐκπαιδευτικοί, στρατηγοὶ καὶ διπλωμάτες. "Ολα γίνονταν γιὰ ἔναν ἱερὸ σκοπό• γιὰ νὰ ἀκουσθεῖ ἡ φιμωμένη φωνὴ τῶν βορειοηπειρωτῶν ἀδελφῶν μας καὶ νὰ ὄμολογηθεῖ στὸν ναρκωμένο κόσμο μας ἡ πίστη στὸν Χριστό. Ὁ Σεβαστιανὸς αὐτοανακηρύχθηκε πρέσβυς τῶν ἀδικημένων, ἐκπρόσωπος τῶν σκλαβωμένων, κραυγὴ τῶν προδω-

μένων, παρηγορία τῶν πονεμένων, ἀνύστακτος προστάτης τῶν διωκομένων καὶ μόνιμος πονοκέφαλος τῶν ἔνοχα συμβιβασμένων πολιτικῶν καὶ δῆθεν ἰσχυρῶν αύτοῦ τοῦ κόσμου.

Πάντα πρᾶος καὶ δυναμικὸς μαζί. Ταπεινὸς καὶ σεμνὸς παρὰ τὴ δημόσια προβολή του, ἀκούραστος παρὰ τὴν ἀσθενικὴ φύση του, ἵεραποστολικὸς καὶ μοναχός ταυτόχρονα. Ἡ μυστικὴ κραυγὴ τῆς καρδιᾶς του πιὸ εὔλογη ἀπὸ τὸ χαρισματικὸ στόμα του. "Ἐνας πονεμένος ἄρχοντας μὲ ἐκεῖνο τὸ ἔξυπνο χαμόγελο, ἄνθρωπος προσευχῆς καὶ ἀλάνθαστης σκέψης. Λεβέντης πραγματικός!"

Μὲ τὰ ὑλικὰ εἶχε ἴδιάζουσα σχέση. Ἀνοιχτοχέρης, φιλόξενος, δοτικὸς στοὺς ἄλλους, ὀλοκληρωτικὰ αὐτοπροσφερόμενος. Καθόλου νοσηρὰ προστατευόμενος καὶ ἀσφαλιζόμενος. Ὁ ἕδιος ὀλιγαρκής, καὶ ὅχι μόνον. Φτωχὸς κατ' ἐπιλογήν. Τὰ ροῦχα του πάντα στὸ ὅριο τῆς φθορᾶς. Ἀπὸ ἀρχιερατικά τὰ ἀναγκαῖα. Εἶχα τὴν εὐλογία, τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου του νὰ διανυκτερεύσω στὸ κελλί του. Κελλὶ ἀσκητῇ, οὕτε κἄν συνήθους μοναχοῦ. Μιὰ κουρελοῦ στὸ πάτωμα. "Ἐνα κρεβάτι σιδερένιο νοσοκομειακό, παλαιοῦ τύπου μὲ σοῦστες, στρῶμα βαμβακερό, πατημένο, σκεπασμένο μὲ μιὰ ὑφαντὴ παλιὰ κουβέρτα. Μιὰ ξυλόσομπα κυλινδρικὴ μαντεμένια. Λίγα ράφια μὲ τὰ ἀπαραίτητα βιβλία, Καινὴ Διαθήκη, Προσευχητάρι, Όρολόγιο κ.λπ. Κανὰ δυὸ εἰκόνες ἀπλές. "Ἐνας μικρὸς σταυρός. Ἀπέναντι στὸν τοῖχο κρεμασμένα δύο ζωστικά παλιά, τὸ ἔνα ἐμφανῶς ξεθωριασμένο, καὶ ἔνα παντελόνι, τὸ ὅποιο ὅταν ἀργότερα τὸ κληρονόμησα διαπίστωσα ὅτι ἥταν λειωμένο καὶ μπαλωμένο. Εἶχε ἥδη ἀρχίσει νὰ σχίζεται. "Ἐνα δωμάτιο γεμάτο ἀλήθεια, χωρὶς κανένα βάρος ματαιότητος. Αύτὸς ποὺ τοῦ ἐμπιστεύονταν ὁ κόσμος τὰ χρήματα καὶ τὶς οἰκονομίες του, αύτὸς ποὺ διαχειρίζόταν ἑκατομμύρια δραχμές, αύτὸς ποὺ τάιζε καὶ ἔντυνε χιλιάδες πεινασμένους, δὲν εἶχε οὕτε σκέψη νὰ κρατήσει κάτι γιὰ τὶς ὑποτιθέμενες ἀνάγκες του.

Στὶς μέρες του, ἡ Κόνιτσα εἶδε κόσμο ποὺ ποτὲ δὲν εἶχε φαντασθεῖ. Τὰ ξενοδοχεῖα της γέμιζαν ἀπὸ τοὺς ἄνθρωπους τοῦ Σεβαστιανοῦ, τὰ μαγαζὶα λειτουργοῦσαν χάρις σ' αὐτόν. Στὴν ἀξέχαστη κηδείᾳ του περισσότεροι ἀπὸ 12.500 ἄνθρωποι ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς Ἐλληνικῆς γῆς καὶ ὅχι μόνον, ἔτρεξαν νὰ ὀμολογήσουν τὴν ἀναγνώρισή τους στὸν ἥρωα καὶ πατέρα τους, στὸ πρότυπο καὶ παράδειγμά τους.

Πέρασαν εἴκοσι χρόνια ἀπὸ τὴν ἀναχώρησή του, καὶ ἡ ζωὴ του δὲν μπορεῖ νὰ διαγραφεῖ ἀπὸ τὴν ὄθόνη τῶν ἀναμνήσεών μας. Γεγονότα, περιστατικά, συζητήσεις, λόγια, ἔντυπώσεις ἔρχονται καὶ ἐπανέρχονται ἐνισχυμένα μέσα μας. Ρίχνοντας μιὰ ματιὰ στὴ σύγχρονη πραγματικότητα,

ζῶντας μιὰ ὑπουλη πνευματικὴ ὑποδούλωση κάτω ἀπὸ ἔξαιρετικὰ ἀπειλητικὲς συνθῆκες γιὰ τὴν ὑπόσταση τοῦ ἔθνους μας, ψάχνοντας ἀπεγνωσμένα κι ἐμεῖς γιὰ τὴν παρηγοριὰ μᾶς ἀνάλογης προφητικῆς παρουσίας στὶς μέρες μας, διαπιστώνουμε ὅτι οἱ μεγάλοι εἶναι σπάνιοι καὶ ἀδιάδοχοι, καὶ ὅτι τέτοιοι δὲν γεννιῶνται ἀπὸ μόνοι τους, ἀλλὰ ὁ Θεὸς τοὺς δίνει ὅποτε καὶ σὲ ὅποιους Ἐκεῖνος κρίνει. Ωστόσο, ἐμεῖς πρὶν καταρρεύσουμε ἀπὸ ἀπογοήτευση γιὰ τὴ σημερινή μας παρακμή, κρατιόμαστε πάνω στὸν ἀντίλαλο τῆς δυνατῆς φωνῆς του στὸ Μαυρόπουλο καὶ στὴν κοιλάδα τοῦ Δρίνου ποταμοῦ κάθε Πάσχα: «Κουράγιο, ἀδελφοί μας Βορειοηπειρῶτες, μὴν ἀποκάμνετε! Δὲν εἶσθε μόνοι. Κοντά σας εἶναι ὁ Νικητὴς τοῦ Θανάτου, ὁ Ἀναστὰς Κύριος. Αὐτὸς πιστεύομεν ἀκραδάντως, σύντομα θὰ δώσει καὶ τὴν ἴδικήν σας ἀνάστασιν, τὴν ἀνάστασιν τῆς Βορείου Ἡπείρου. Καὶ ὅλοι μαζὶ ἐν ἀγαλλιάσει θὰ ψάλλουμε τὸν νικητήριο παιᾶνα: Χριστὸς Ἄνεστη καὶ ἡ Βόρειος Ἡπειρος Ἄνεστη!».

Κι ἐμεῖς, ὅσοι κρατᾶμε τὴν πίστη, τὴν ὄμοιογία καὶ τὴν προσευχή μας, δὲν ἀποκάμνουμε, γιατὶ πιστεύουμε ὅτι ὁ Σεβαστιανὸς ζεῖ. Μόνο ποὺ ἐμεῖς ζῶντας στὰ ἐλληνοχώρια τῆς γήινης σκλαβιᾶς μας, μὲ σβησμένα τὰ φῶτα τῶν πνευματικῶν πόθων μας, σὰν ἄλλοι φοβισμένοι βορειοηπειρῶτες, ἀκοῦμε ἀπὸ τὸ Μαυρόπουλο τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καθὼς αὐτὸς γιορτάζει τὸ αἰώνιο Πάσχα στὶς κορυφές της, στεντόρια τὴ φωνή του νὰ ἀντηχεῖ στὰ αὐτιά μας παρηλλαγμένη: «Κουράγιο περιλειπόμενοι, ἀδελφοί μου, ὅσοι κρατιέστε στὴν πίστη στὸ Χριστὸ καὶ στὴν ἀγάπη στὴν Ἑλλάδα, μὴν ἀποκάμετε μὲ ὅσα βλέπετε. Δὲν εἶσθε μόνοι. Κοντά σας εἶναι ὁ Νικητὴς τοῦ Θανάτου, ὁ Ἀναστὰς Κύριος. Σύντομα θὰ περάσει ὁ πνευματικὸς διωγμός καὶ ὅλοι μαζὶ ἐν ἀγαλλιάσει θὰ ψάλλουμε τὸν νικητήριο παιᾶνα: Χριστὸς Ἄνεστη καὶ ἡ Ἑλλάδα μας κι ὁ κόσμος μας Ἄνεστη!».

* Παρουσίαση στὴν Αἴθουσα Τελετῶν τοῦ ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη,
30.11.2014 καὶ στὴν Κόνιτσα, 14.12.2014
(20 ἔτῶν ἀπὸ τῆς κοιμήσεως τοῦ Μητροπολίτου Σεβαστιανοῦ).